

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening
Zuid-Holland

Plangebied: Kraaihoek Fase 1, Papendrecht

Opsteller(s): K.J. van Veen

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland

Ondertitel	Plangebied: Kraaihoek Fase 1, Papendrecht
Opsteller(s)	K.J. van Veen
Datum	15-01-2021
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20210112v01
Aantal pagina's	44
Opdrachtgever	Woonkracht 10
Contactpersoon	M. Nelen
Kwaliteitscontrole	F.A. van Meurs
Wijze van citeren	Veen, K.J. van, 2021. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland. Plangebied: Kraaihoek Fase 1, Papendrecht. Rapportkenmerk: ER20210112v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2021

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	7
1.1	Aanleiding.....	7
1.2	Doel.....	7
1.3	Onderzoeksmethodiek.....	8
1.4	Leeswijzer.....	9
2	Toelichting onderzoekskader.....	11
2.1	Wet natuurbescherming.....	11
2.1.1	Bescherming van gebieden.....	11
2.1.2	Bescherming van soorten.....	11
2.1.3	Bescherming van houtopstanden.....	12
2.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	13
3	Omschrijving plangebied.....	15
3.1	Algemeen.....	15
3.2	Beschrijving.....	15
3.3	Geplande ingrepen.....	17
3.3.1	Omschrijving werkzaamheden.....	17
3.3.2	Werkplanning, werktijden en realisatieperiode.....	17
3.3.3	Methode uitvoering: materieel en werkwijze.....	18
3.3.4	(ontwerp-)tekening.....	18
4	Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	19
4.1	Wet natuurbescherming.....	19
4.1.1	Natura 2000.....	19
4.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	20
4.2.1	Natuurnetwerk Nederland.....	20
4.2.2	Belangrijk weidevogelgebied.....	21
4.2.3	Strategische reservering natuur.....	21
5	Beschermde houtopstanden.....	23
6	Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	25
6.1	Soorten Vogelrichtlijn.....	25
6.1.1	Bronnenonderzoek.....	25
6.1.2	Verkennd veldonderzoek.....	26
6.1.3	Effectbeoordeling en toetsing.....	27
6.2	Soorten Habitatrichtlijn.....	29
6.2.1	Bronnenonderzoek.....	29
6.2.2	Verkennd veldonderzoek.....	30
6.2.3	Effectbeoordeling en toetsing.....	32
6.3	Nationaal beschermde soorten.....	34
6.3.1	Bronnenonderzoek.....	34
6.3.2	Verkennd veldonderzoek.....	34
6.3.3	Effectbeoordeling en toetsing.....	35
6.4	Invasieve exoten.....	36
7	Conclusies en aanbevelingen.....	37
7.1	Algemeen.....	37
7.2	Beschermde gebieden.....	37
7.2.1	Wet natuurbescherming.....	37
7.2.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	37
7.3	Beschermde houtopstanden.....	38
7.4	Beschermde soorten.....	38

7.4.1 Soorten Vogelrichtlijn.....	38
7.4.2 Soorten Habitatrichtlijn.....	38
7.4.3 Nationaal beschermde soorten.....	39
7.5 Invasieve exoten.....	39
7.6 Samenvatting benodigd onderzoek.....	39
7.7 Aanbevelingen.....	40
8 Geraadpleegde bronnen.....	41
8.1 Literatuur.....	41
8.2 Internet.....	41
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	43

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Woonkracht 10 heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Kraaihoek Fase 1, Papendrecht. De aanleiding voor dit verzoek is de voorgenomen herontwikkeling binnen het plangebied (zie verder hoofdstuk 3.3). In 2016 heeft Ecoresult B.V. voor dit plangebied reeds een quickscan uitgevoerd¹ en nader onderzoek uitgevoerd². Deze data zijn verjaard waardoor een nieuwe quickscan noodzakelijk is. Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden. Mochten de voorgenomen ontwikkelingen wijzigen dient voorliggend ecologisch onderzoek te worden geactualiseerd. De resultaten in voorliggende quickscan zijn drie jaar geldig.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige houtopstanden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogelgebieden en strategische reservering

1 Breur, 2016

2 Van Veen, 2017

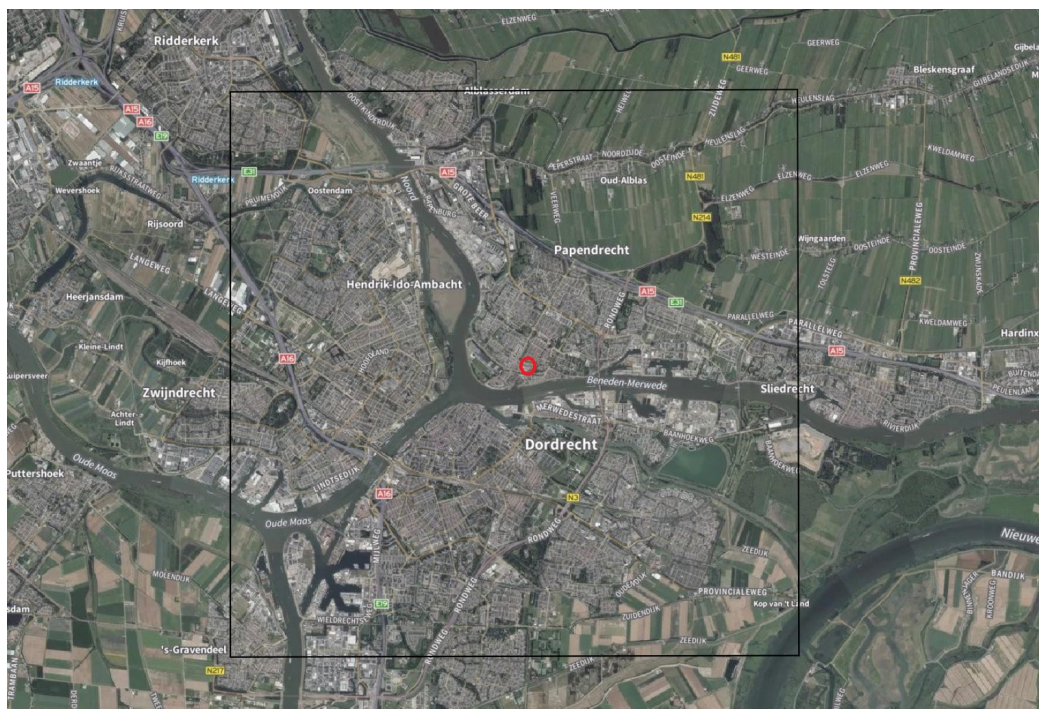
natuur). In het kader van de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

1.3 *Onderzoeksmethodiek*

De quickscan komt tot stand door middel van een verkennend veldonderzoek en bureaustudie.

- Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 05-01-2021 door K.J. van Veen, ecologisch deskundige³ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied alsmede een zone rondom het plangebied is – daar waar nodig met hulp van een verrekijker en een zaklamp– onderzocht.
- Ten behoeve van de bureaustudie is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd om een indruk te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied tot een afstand van 5 kilometer tot het plangebied. De tabellen in hoofdstuk 6 zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar in het weergegeven grid (zie Afbeelding 1). Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.
- Voor het onderzoek naar beschermde natuurgebieden en houtopstanden is gebruik gemaakt van de online viewers die de provincie en gemeente ter beschikking heeft gesteld. Hierdoor zal in deze quickscan altijd aan actueel beeld worden weergegeven van gebiedsgrenzen, doelstelling etc.

³ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

Afbeelding 1: Grid waarbinnen NDFF-waarnemingen zijn gezocht. De rode cirkel geeft het plangebied weer. Bron: NDFF.

1.4 Leeswijzer

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten en houtopstanden beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk nader onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

De Wet Natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van beschermde natuurgebieden (Natura 2000) en regelt de soortbescherming. De provincies zijn voor de Wet Natuurbescherming het bevoegd gezag en regelt tevens de vergunning en ontheffingen. De bescherming van de Wet Natuurbescherming is grofweg op te delen in 3 categorieën.

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op de Natura 2000-gebieden. De verschillende Natura 2000 gebieden zijn deels aangewezen voor specifieke Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en/of habitattypen. Invloeden (ook van buiten het Natura 2000 gebied) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Daarnaast mag het oppervlakte van het Natura 2000 gebied niet worden aangetast.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”).

Voor de soorten binnen dit beschermingsregime geldt een onderzoeksplicht, en bij negatieve effecten een ontheffingsplicht. De provincies kunnen aangeven of zij soorten uit deze lijst willen vrijstellen van ontheffingsplicht. Naar deze soorten is nader onderzoek of een ontheffing niet nodig, wel geldt ten alle tijde de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen⁴.

4 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de des betreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze voorwaarden zijn tevens van kracht als het slechts een deel van de houtopstand groter dan 10 are of 20 bomen in een rij betreft. Het onderdeel beschermde houtopstanden heeft geen betrekking op:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - wegbeplantingen;
 - beplantingen langs waterwegen, en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en zijn aangelegd na 1 januari 2013.

2.2 *Omgevingsverordening Zuid-Holland*

In de provinciale Omgevingsverordening is vastgelegd welke gebieden vanuit Nederlandse wetgeving worden beschermd. Onderdeel van de beschermd gebieden in de Omgevingsverordening is het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het Natuurnetwerk Nederland betreft een netwerk aan gebieden en verbindingzones die tezamen één geheel vormen en de Nederlandse natuurgebieden verbinden. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Omgevingsverordening Zuid-Holland zijn verwerkt.

Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe wat inhoud dat ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN niet zijn toegestaan tenzij deze geen schadelijke effecten op de aanwezige (natuur)waarden hebben. Deze waarden zijn vastgelegd als de “wezenlijke kenmerken en waarden” van het NNN. Elke provincie heeft zelf de regie over de invulling van deze kenmerken en waarden. In tegenstelling tot Natura 2000 is toetsing van externe effecten op de aanwezige kenmerken en waarden in de provincie Zuid- Holland niet van toepassing. Provincies zijn vrij dit nader in te vullen.

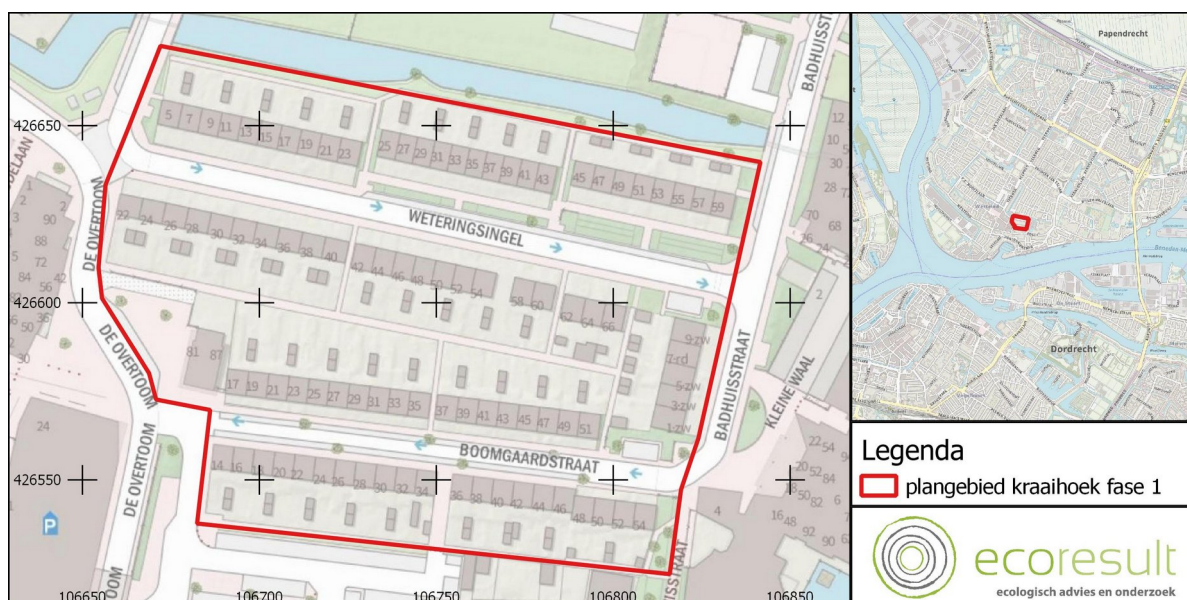
Naast het NNN kunnen provincies gebieden planologisch beschermen. In de provincie Zuid- Holland

betreft dit Belangrijk weidevogelgebieden en de Strategische Reservering Natuur. In sommige provincies zijn deze gebieden vervlochten binnen het kader van het NNN en geldt hiervoor eenzelfde toetsingskader.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied voor deze quickscan is gelegen aan de Weteringssingel, Boomgaardstraat en Badhuisstraat, Papendrecht, gemeente Papendrecht, provincie Zuid- Holland (zie Afbeelding 2).

Afbeelding 2: Ligging plangebied en het onderzochte gebied, voor regionale ligging zie kaartinzet rechtsboven (Bron: PDOK)

3.2 Beschrijving

- Het plangebied bestaat uit 99 woningen en appartementen verdeeld over 13 woonblokken in het de bebouwde kom van Papendrecht. In de achtertuinen staan stenen tuinhuisjes of bergingen.
- De woningen in het plangebied stammen uit bouwjaar 1954- 1957⁵.
- De bebouwing in het plangebied is opgetrokken uit baksteen. Zowel aan de voor- en achtergevels zijn open stootvoegen aanwezig die toegang bieden tot de luchtsponw. Niet bekend is of isolatie aanwezig is in de luchtsponw. In de schoorstenen zijn geen open stootvoegen aanwezig. Rondom enkele schoorstenen bevindt zich een stalen behuizing.
- Het dak van 12 blokken bestaat uit een zadeldak met stalen golvende platen. Langs de

5 <https://bagviewer.kadaster.nl/>

zijgevels sluiten deze nagenoeg overal nauw aan op de gevels. Op enkele plekken zijn openingen ontstaan aan de zijkant, wijkt de plaat van de gevel of zijn openingen onder loodslabben aanwezig. Aan de dakgootzijden is veelal vogelschroot aanwezig wat op meerdere plaatsen wijkt

- Het woonblok gelegen aan de Badhuisstraat heeft een zadeldak met dakpannen. Langs de zijgevels sluiten de kantpannen nauw aan op de gevel. Enkel langs de onderzijde zijn enkele grotere openingen aanwezig. Op het dak staan dakkapellen. Langs de zijkanten van de dakkapellen zijn ruimten onder wijkende dakpannen en loodslabben aanwezig. Langs de dakranden zijn houten dakoverstekken aanwezig.
- Groen is aanwezig in de vorm van struiken en planten in voor- en achtertuinen. Enkele bomen en solitaire coniferen zijn aanwezig in de voortuinen en langs de straat. Hierin zijn geen vogelnesten aangetroffen. Overig groen bestaat uit aangeplant groen in gemeentelijke groenperken (o.a. liguster en vaste planten).
- Het is niet bekend of vogelnestkasten aanwezig zijn. Deze zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen.
- Open water (watergangen, poelen etc.) en vochtige tot natte terreinen (natuurvriendelijke oevers etc.) zijn in het plangebied afwezig. Ten noorden van het plangebied is een beschoeide watergang aanwezig.
- Straatverlichting is aanwezig in en rondom het plangebied door middel van lantaarnpalen. Verder bestaat verlichting uit armaturen en plaatselijk gevelverlichting in tuinen.

Zie afbeelding 3 en bijlage 1 voor een algehele foto-impressie van het plangebied.

*Afbeelding 3: De Boomgaardstraat gezien vanuit het oosten.
Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.*

3.3 Geplande ingrepen

3.3.1 Omschrijving werkzaamheden

Het plangebied wordt volledig herontwikkeld. Voor voorliggende quickscan wordt als uitgangspunt aangehouden dat:

- Alle bebouwing wordt gesloopt.
- Alle beplantingen worden verwijderd.
- Alle verhardingen worden verwijderd.
- Het plangebied bouwrijp wordt gemaakt.
- Nieuwbouw plaats vindt.

Binnen het plangebied zullen 139 nieuwe woningen worden gerealiseerd van verschillende woningtypen (zie tabel 2).

Woningbouwprogramma Kraaihoek fase 1		
Eengezinswoningen (beuk 4.80m)	sociale huur	48
Eengezinswoningen (beuk 5.10m)	sociale huur	20
Starterswoningen (smalle beuk)	sociale huur	10
Appartementen, ongelabeld	sociale huur	26
Appartementen, zorgbehoeften	sociale huur	35
totaal		139

Tabel 2: Woningbouw in Kraaihoek Fase 1. Bron: Woonkracht 10

3.3.2 Werkplanning, werktijden en realisatieperiode

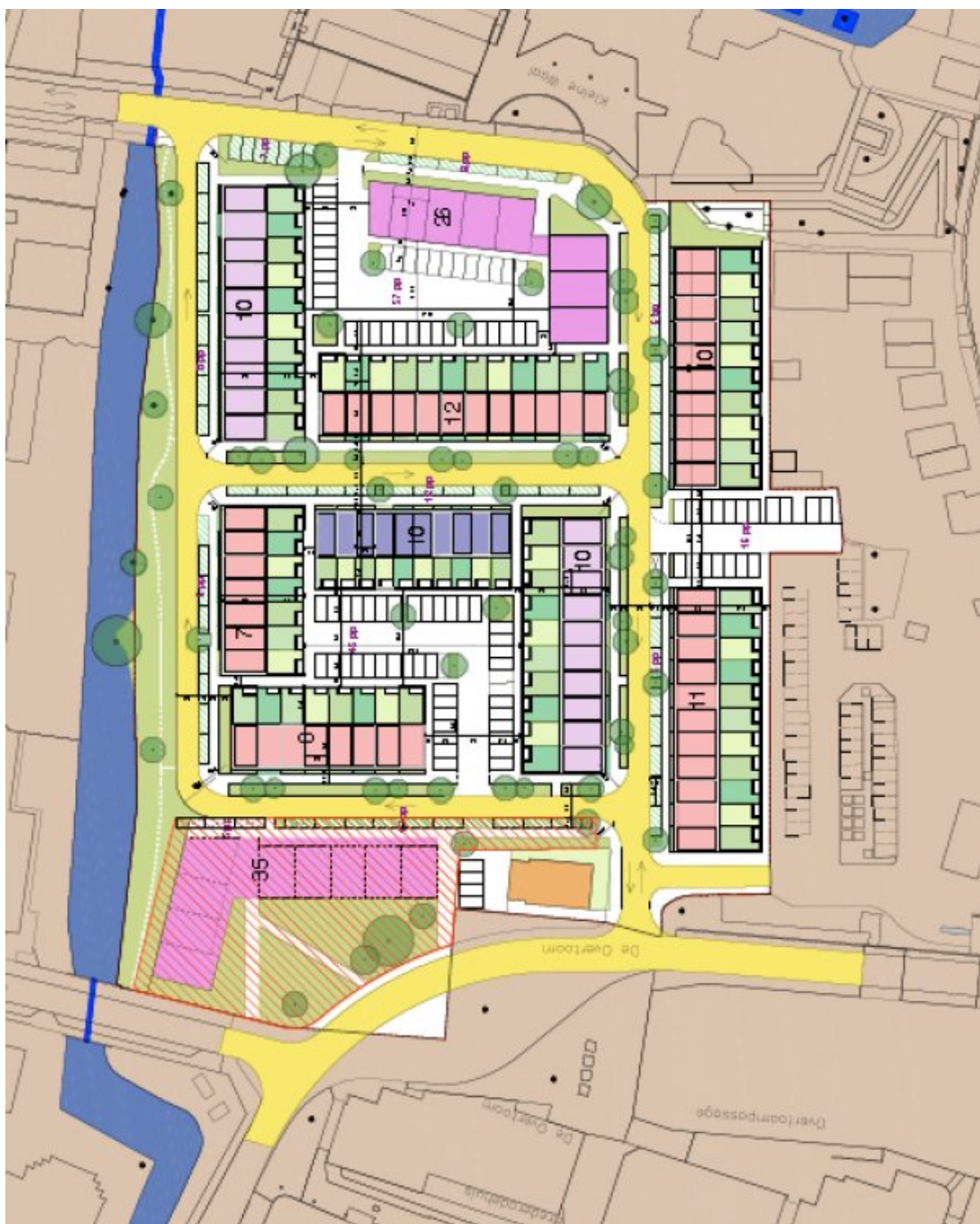
Een gedetailleerde planning is nog niet beschikbaar. Het voornemen is de werkzaamheden maart 2022 te starten. Een doorlooptijd van de werkzaamheden is nog niet bekend. De planning is deels afhankelijk van de conclusies uit voorliggende rapportage.

3.3.3 Methode uitvoering: materieel en werkwijze

De werkzaamheden worden gedurende langere periode uitgevoerd met zwaar materieel. Uitgegaan wordt van volledige sloop en herontwikkeling, inclusief rond de bebouwing aanwezige verhardingen.

3.3.4 (ontwerp-)tekening

Afbeelding 4 betreft een inrichtingsschets van de nieuwbouw, geen definitieve tekening.

Afbeelding 4: Verkavelingsplan nieuwbouw. Bron: Woonkracht10

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

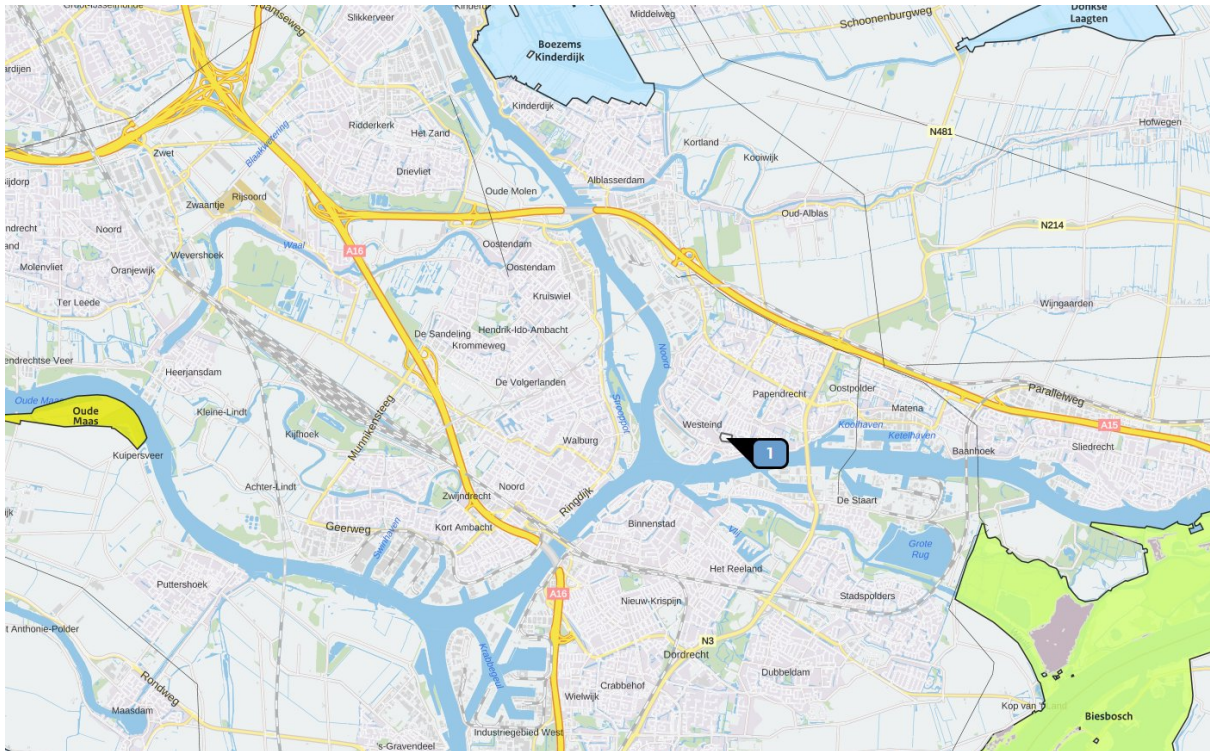
4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Biesbosch op 4,2 km ten oosten van het plangebied (zie Afbeelding 5), en heeft verschillende stikstofgevoelige habitats (dichtstbijzijnde op circa 5,7 km afstand). Op grotere afstand liggen Boezems Kinderdijk (5,3 km) en Donkse Laagten (7 km). De werkzaamheden binnen het plangebied behelzen de sloop van 99 woningen en nieuwbouw van 139 woningen in verschillende typen. Bij de bouw van 100 appartementen is de effectafstand 6,8 km⁶ (Negatieve effecten in het kader van stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 gebieden kunnen derhalve niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek in de vorm van een AERIUS berekening is noodzakelijk.

Wegens de grote afstand tussen het plangebied en omringende Natura 2000-gebieden zijn overige verstoringsfactoren (zoals licht, geluid, trillingen en optische verstoring) op voorhand uitgesloten.

6 Cardinaals et al, 2019.

Afbeelding 5: Plangebied (blauwe speld) en de nabijgelegen Natura 2000 gebieden (geel, groen en blauw) en stikstofgevoelige habitats (paars). Bron: AERIUS 2020

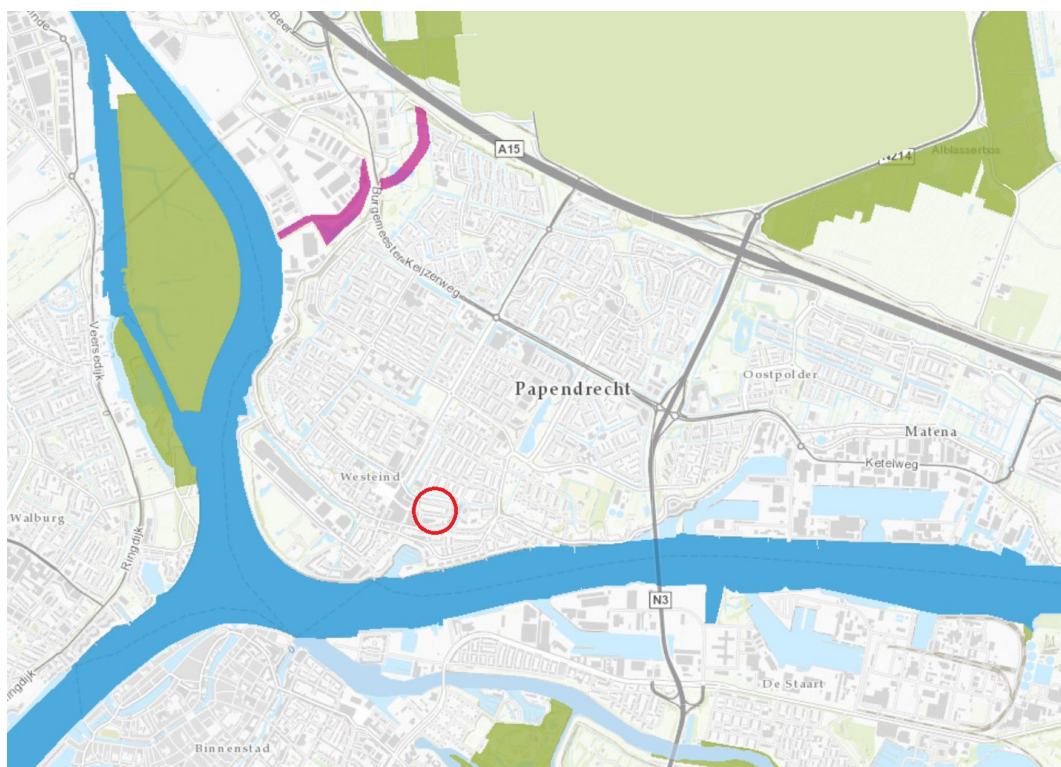
4.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is niet gelegen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zie Afbeelding 6. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de Beneden Merwede op circa 300 meter ten zuiden van het plangebied. Dichtstbijzijnd land onderdeel van het NNN is het Wantijpark ten zuiden van het plangebied in Dordrecht. Dit park ligt op circa 1,2 kilometer ten zuiden van het plangebied⁷.

Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke kenmerken en waarden van bovengenoemde gebieden. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

⁷ <https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992>

Afbeelding 6: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (blauw, paars en donkergroen) en Belangrijk Weidevogelgebied (grijsgroen). Bron: <https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992>

4.2.2 Belangrijk weidevogelgebied

Het plangebied is niet gelegen in een Belangrijk weidevogelgebied. Diverse polders ten noorden van Papendrecht, op een afstand van ca. 2,2 km ten oosten van het plangebied, zijn bestemd als Belangrijk weidevogelgebied. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2.3 Strategische reservering natuur

Dichtstbijzijnde gebieden die aangewezen zijn voor Strategische reservering natuur⁸ betreft het Achterwaterschap in de Alblasserwaard, op een afstand van circa 5,3 kilometer ten noorden van het plangebied. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De

⁸ Vanwege de grote afstand niet op Afbeelding 6 weergegeven.

Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

5 Beschermd houtopstanden

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Papendrecht (zie Afbeelding 7). In dit geval wordt de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet overtreden.

Afbeelding 7: Het plangebied gelegen binnen de bebouwde kom van Papendrecht

6 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

6.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.1.1 Bronnenonderzoek

6.1.1.1 *Nationale Databank Flora en Fauna*

Soort	Beschermingsregime
Boomvalk	Vogel met jaarrond beschermd nest
Buizerd	Vogel met jaarrond beschermd nest
Gierzwaluw	Vogel met jaarrond beschermd nest
Havik	Vogel met jaarrond beschermd nest
Huismus	Vogel met jaarrond beschermd nest
Kerkuil	Vogel met jaarrond beschermd nest
Ooievaar	Vogel met jaarrond beschermd nest
Ransuil	Vogel met jaarrond beschermd nest
Slechtvalk	Vogel met jaarrond beschermd nest
Sperwer	Vogel met jaarrond beschermd nest
Steenuil	Vogel met jaarrond beschermd nest

Tabel 3: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF geraadpleegd op 05-01-2021

6.1.1.2 *Resultaten nader onderzoek 2017*

Gedurende het nader onderzoek zijn 5 vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus aangetroffen in het plangebied. 4 verblijfplaatsen bevonden zich aan de Weteringssingel en één aan de Boomgaardstraat. Alle verblijfplaatsen bevonden zich onder het dakvlak.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw werden niet aangetroffen. Verblijfplaatsen van gierzwaluw zijn wel aangetroffen in de wijk kraaihoek ten noorden van het plangebied en nestindicerend gedrag langs de Bosch ten zuiden van het plangebied.

De onderzoeksgegevens zijn verjaard en daarmee niet meer geldig. Wel geven ze aan dat het plangebied geschikt is voor verblijfplaatsen en functioneel leefgebied.

6.1.2 Verkennend veldonderzoek

6.1.2.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vogels met jaarrond beschermde nesten, te weten huismus en gierzwaluw.

Het merendeel van de daken betreft een dak van stalen dakplaten. Onder de stalen dakplaten zit een beperkte tussenruimte en op meerdere plaatsen zijn vogelschroten aanwezig. Langs de zijgevels van de woningen is het dakvlak grotendeels afgesloten door stalen platen. Op meerdere plekken wijkt het vogelschroot echter of is het onderste deel van de stalen dakconstructie licht omhoog gelift in vergelijking met omringende woonblokken. Tevens zijn op meerdere plekken op de zijgevels ruimten onder loden slabs rondom de schoorstenen aanwezig. Op deze plaatsen kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Slechts op één huizenblok langs de Badhuisstraat is een zadeldak met dakpannen aanwezig. Op meerdere plekken wijken dakpannen waardoor ruimten zijn ontstaan. Ruimten zijn eveneens aanwezig rondom de dakkapels en langs de onderzijde van de kantpannen. Het overig deel van de kantpannen sluit te nauw aan om ruimte te bieden voor huismus en/of gierzwaluw. Tijdens het veldbezoek zijn zowel in de Weteringssingel als in de Boomgaardstraat meerdere huismussen waargenomen in jaarrond groene struiken/coniferen. Ook ten noorden van het plangebied was een groep van ten minste 20 huismussen aanwezig in een bamboestructuur.

Functioneel leefgebied voor huismus is aanwezig in de vorm van de beplantingen in de voor- en achtertuinen en gemeentelijk groen zijnde ligusterhagen.

Voor uilensoorten zoals kerkuil en steenuil herbergt het plangebied geen geschikte broedplaatsen. Er zijn geen steenuil- en kerkuilnestkasten aanwezig en de omgeving is sterk urbaan. Voor ooievaar zijn geen geschikte plekken in het plangebied aanwezig. Ooievaarsnesten zijn afwezig. Voor slechtvalk is het plangebied ongeschikt. De bebouwing is voor deze soort aan de lage kant en er bevinden zich in het plangebied geen nestkasten gericht op deze soort.

Binnen de begrenzing van het plangebied zijn enkele grote bomen aanwezig. Deze betreffen solitaire bomen en bevinden zich in de voor- of achtertuinen van de woningen. In de bomen zijn geen boomnesten aanwezig. Daarnaast bevindt het plangebied zich in druk stedelijk gebied. Op basis van deze factoren kan de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen uitgesloten worden. Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn in de

bomen direct rondom het plangebied geen nesten waargenomen die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. Mede op basis hiervan kan aanwezigheid van soorten als ransuil, boomvalk, buizerd, havik, sperwer en roek worden uitgesloten.

6.1.2.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (zogenaamde Categorie 5-soorten), zoals de spreeuw, koolmees en pimpelmees. Er zijn geschikte invliegmogelijkheden onder de daken, maar mogelijk ook nestkasten aan gevels en schuren in achtertuinen. en schuren voor deze soorten. De directe omgeving van het plangebied is geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten zoals ekster.

6.1.2.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied en directe omgeving is geschikt als voortplantingsplaats voor andere algemene broedvogels, te weten kauw, houtduif, Turkse tortel en merel. Nestindicatief gedrag van kauw is waargenomen op de schoorstenen binnen het plangebied. Algemene vogels kunnen tevens tot broeden komen in bijvoorbeeld de hagen en bomen in de tuinen van het plangebied.

6.1.3 Effectbeoordeling en toetsing

6.1.3.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van soorten met jaarrond beschermde nesten in bebouwing zijn in het plangebied aanwezig. Door de voorgenomen sloop, bouwrijp maken en herontwikkeling van het plangebied kunnen permanente schadelijke effecten optreden op eventueel aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van huismus en gierzwaluw. Verbodsbepalingen Art. 3.1 lid 2 (zie Tabel 1) van de Wnb kunnen worden overtreden. Nader veldonderzoek is daardoor nodig om te bepalen of:

- Of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van huismus in het plangebied aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 april – 15 mei (2 veldonderzoeken) of 4 bezoeken tussen 20 maart en 20 juni. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het nader veldonderzoek is conform de eisen⁹ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met verbodsbepaling

9 <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huisumus-1.0.pdf>

overtredende werkzaamheden kan worden gestart. De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van tijdelijke voorzieningen. Deze dienen aanwezig te zijn tenminste 3 maanden voor de start van het werk.

- Of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw in het plangebied aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 juni – 15 juli. Totaal zijn 3 veldonderzoeken nodig. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het nader veldonderzoek is conform de eisen¹⁰ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn dient een ontheffing in bezit te zijn voordat met verbodsbepaling overtredende werkzaamheden kan worden gestart. De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van tijdelijke voorzieningen. Deze dienen aanwezig te zijn voor de start van het volgende broedseizoen (mei t/m juli).
- Het plangebied is voor overige soorten met jaarrond beschermde nesten ongeschikt.

Een ontheffingsaanvraag wordt op hoofdlijn getoetst aan de volgende criteria:

- Afwezigheid van reële alternatieven (planning, werkwijze, locatie).
- Wettelijk belang van de werkzaamheden (verschilt per beschermingscategorie).
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort. Dit is onder andere afhankelijk van de ruimtelijke spreiding van de soort in de directe omgeving. Dit kan worden voorkomen door het treffen van voldoende mitigerende/compenserende maatregelen.

6.1.3.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen vogels met niet-jaarrond beschermde nesten. Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor Categorie 5 soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft een lokaal en regionaal algemene vogels. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen

¹⁰ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf>

worden.

- Schadelijke effecten op Categorie 5 soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

6.1.3.3 *Algemene vogels*

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus), of een inspectie te laten uitvoeren door een ecologisch deskundige.

6.2 *Soorten Habitatrichtlijn*

6.2.1 Bronnenonderzoek

6.2.1.1 *Nationale Databank Flora en Fauna*

Soort	Soortgroep
Baardvleermuis	Zoogdieren
Bever	Zoogdieren
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren
Laatvlieger	Zoogdieren
Meervleermuis	Zoogdieren
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren
Watervleermuis	Zoogdieren
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen
Rivierrombout	Libellen
Heikikker	Amfibieën
Muurhagedis	Reptielen
Rugstreeppad	Amfibieën
Platte schijfhoorn	Mollusken

*Tabel 4: Waargenomen Habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied.
Bron: NDFF, geraadpleegd 05-01-2021*

6.2.1.2 Resultaten nader onderzoek 2017

Gedurende het onderzoek zijn 2 paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aangetroffen. Één aan de Weteringssingel 22/30 en één aan de Boomgaardstraat 14/34.

Overige vaste rust- en verblijfplaatsen van Habitatrichtlijnsoorten zijn niet aangetroffen.

De onderzoeksgegevens zijn verjaard en daarmee niet meer geldig. Wel geven ze aan dat het plangebied geschikt is voor verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

6.2.2 Verkennend veldonderzoek

6.2.2.1 Vleermuizen

De bebouwing binnen het plangebied biedt potentie voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen. De bebouwing in het plangebied bevat meerdere gaten en kieren zoals open stootvoegen in de voor- en achtergevel, openingen onder loodslabben, openingen tussen gevel en kantpannen en openingen tussen de panelen en de dakrand welke toegang geven tot de luchtsponw of de ruimte onder het dak.

De verwachte soorten zijn gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Het plangebied kan voor deze soorten derhalve een functie hebben als zomer-, kraam- paar- en winterverblijfplaatsen (zie Tabel

5). Het laatste verblijftype (winterblijfplaats) geldt voor enkele solitaire dieren.

Massawinterverblijfplaatsen zijn in het plangebied uitgesloten door beperkte omvang, geringe hoogte en laag temperatuurregulerend vermogen van de bebouwing. Laatvlieger wordt niet verwacht wegens de opbouw van het dak en de beschikbare ruimten. De stalen daken bieden onvoldoende ruimte en een slecht klimaat voor deze soort. Bij het woonblok met het pannendak wijken de kantpannen niet voldoende om toegang te bieden tot het dakvlak/spouwmuur voor laatvlieger. Baardvleermuis wordt niet verwacht wegens de aanwezigheid van laagbouw en het aanwezige stalen dak. Tevens zijn er geen andere openingen waar de soort kan verblijven zoals raamluiken of anderszijds dubbele lagen.

Tweekleurige vleermuis wordt op basis van verspreidingsgegevens en zijn zeldzame karakter redelijkerwijs niet verwacht in het plangebied. De soort wordt in Nederland voornamelijk in het late najaar (oktober-december), dat is het paar- en overwinteringsseizoen, aangetroffen. Deze soort lijkt een voorkeur te hebben voor hoogbouw als paarverblijfplaats. Dergelijke bebouwing is in het plangebied niet aanwezig.

De bebouwing rondom het plangebied is eveneens potentieel geschikt voor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in ruimtes onder dakpannen daken en open stootvoegen die toegang bieden tot de luchtsponw.

De bomen in het plangebied en in de achtertuinen zijn ongeschikt voor boombewonende vleermuizen zoals ruige dwergvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis. De bomen bevatten geen holten of scheuren welke door deze soorten gebruikt kunnen worden als verblijfplaats.

Het plangebied en de directe omgeving kan functioneren als leefgebied bestaande uit vliegroutes en foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving van het plangebied zijn alternatieve mogelijkheden van een vergelijkbare kwaliteit aanwezig.

Soort	Zomerblijfplaats	Kraamblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterblijfplaats	Massawinter-verblijfplaats	Essentieel Foerageergebied	Essentiële Vliegroute
Gewone dwergvleermuis							
Ruige dwergvleermuis							

Tabel 5: Soorten welke verwacht worden en bijbehorende functies.

6.2.2.2 *Amfibieën en reptielen*

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van rugstreeppad, heikikker en muurhagedis. De dichtstbijzijnde populaties rugstreeppad zijn in de polders ten oosten van Alblisserdam en ten noorden van Papendrecht aan de andere zijde van de A15. Op basis van deze afstand en de ligging van het plangebied in stedelijk gebied met veel doorgaande wegen is de locatie redelijkerwijs onbereikbaar voor deze soorten. In de Wilhelminahaven in Dordrecht is een populatie muurhagedissen aanwezig op een afstand van ca. 4 kilometer ten zuidwesten van het plangebied. Muurhagedis komt van nature alleen voor in Zuid-Limburg dus er mag van worden uitgegaan dat het hier om ontsnapte of uitgezette dieren gaat. Het plangebied is wegens de tussenliggende Merwede tevens niet bereikbaar voor deze soort.

6.2.2.3 *Overige Habitatrichtlijn soorten*

Open water, rivieren en poelen zijn in het plangebied afwezig. Hierdoor kan de aanwezigheid van bever, gevlekte witsnuitlibel, rivierrombout en platte schijfhoren worden uitgesloten. Libellen als gevlekte witsnuitlibel zijn gebonden aan grote moerasgebieden met een gevarieerde (drijvende) watervegetatie. Rivierrombout komt voor langs strandjes met zand en slib aan de grote rivieren. Bever heeft een voorkeur voor in grote waterrijke gebieden met bosschages. Platte schijfhoren valt te verwachten in schone, heldere en zoete wateren afgewisseld met onder andere krabbenscheer en lisdodde vegetatie.

6.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

Aanwezigheid van vleermuizen in gebouwen (gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis) is in de bebouwing binnen het plangebied niet uit te sluiten. De werkzaamheden (sloop, vervanging van verlichting) kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Verblijfplaatsen kunnen aanwezig zijn in de spouwmuur en onder de dakpannen, toegankelijk via open stootvoegen en kantdakpannen en op de lange gevels, en in de dilatatievoegen tussen de woningen.

Nader onderzoek is nodig in de periode 15 mei tot 15 juli middels 2 bezoeken en tussen 15 augustus tot 1 oktober middels 2 bezoeken om te bepalen of:

- Voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en/of ruige dwergvleermuis aanwezig zijn binnen en grenzend aan het plangebied. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 20 dagen. De aanpak voor het

nader veldonderzoek is conform de eisen¹¹ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn en de verblijfplaatsen door de werkzaamheden niet kunnen worden ontzien dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met versturende werkzaamheden kan worden gestart. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van tijdelijke voorzieningen. Per vleermuissoort en per functie functie kunnen andere gewenningsperioden gelden.

De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Een ontheffingsaanvraag wordt op hoofdlijn getoetst aan de volgende criteria:

- Afwezigheid van reële alternatieven (planning, werkwijze, locatie).
 - Wettelijk belang van de werkzaamheden (verschilt per beschermingscategorie).
 - Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.
- Dit is onder andere afhankelijk van de ruimtelijke spreiding van de soort in de directe omgeving. Dit kan worden voorkomen door het treffen van voldoende mitigerende/compenserende maatregelen.

	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
gewone dwergvleermuis												
ruige dwergvleermuis												
zomerverblijfplaatsen												
zomer-/kraamverblijfplaatsen												
paarverblijfplaatsen/zwermpplaatsen												

Tabel 6: Onderzoekperiode vleermuizen.

6.3 Nationaal beschermde soorten

6.3.1 Bronnenonderzoek

6.3.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling		Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling
Boommarter	Overige zoogdieren	Nee		Wezel	Overige zoogdieren	Ja
Bosmuis	Overige zoogdieren	Ja		Alpenwatersalamander	Amfibieën	Nee
Bunzing	Overige zoogdieren	Ja		Bastaardkikker	Amfibieën	Ja
Dwergmuis	Overige zoogdieren	Ja		Bruine kikker	Amfibieën	Ja
Dwergspitsmuis	Overige zoogdieren	Ja		Gewone pad	Amfibieën	Ja
Egel	Overige zoogdieren	Ja		Kleine watersalamander	Amfibieën	Ja
Haas	Overige zoogdieren	Ja		Meerkikker	Amfibieën	Ja
Hermelijn	Overige zoogdieren	Ja		Grote modderkruiper	Vissen	Nee
Huisspitsmuis	Overige zoogdieren	Ja		Grote vos	Dagvlinders	Nee
Konijn	Overige zoogdieren	Ja		Dreps	Vaatplanten	Nee
Ree	Overige zoogdieren	Ja		Ruw parelzaad	Vaatplanten	Nee
Rosse woelmuis	Overige zoogdieren	Ja		Wilde ridderspoor	Vaatplanten	Nee
Steenmarter	Overige zoogdieren	Nee				
Veldmuis	Overige zoogdieren	Ja				
Vos	Overige zoogdieren	Ja				

Tabel 7: Waargenomen niet vrijgestelde Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF, geraadpleegd 05-01-2021

6.3.2 Verkennend veldonderzoek

6.3.2.1 Vaatplanten

Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Daarnaast zijn geen oude (kalk-)muren – geschikt voor zeldzame muurvegetatie – aanwezig in het plangebied. Door de ligging van het plangebied in sterk urbane omgeving, met sterk gecultiveerde vegetatie zijn

geschikte groeiplaatsen voor soorten als dreps, ruw parelzaad en wilde ridderspoor in het plangebied derhalve niet aanwezig.

6.3.2.2 *Zoogdieren*

Het plangebied en de directe omgeving zijn potentieel geschikt voor algemene soorten waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten (spits-) muizen. Bomen of bos met holten en grote boomnesten zijn afwezig, waardoor aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boommarter en eekhoorn is uitgesloten. Open water is in het plangebied afwezig. Het plangebied is door het ontbreken van grotere openingen in de gevels ongeschikt voor steenmarter. Tevens zijn van deze soort tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen.

6.3.2.3 *Amfibieën*

Het plangebied is enkel geschikt als terrestrisch habitat voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals bastaardkikker, kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker. Overige beschermde amfibieën worden niet verwacht. Open water is in het plangebied niet aanwezig.

6.3.2.4 *Overige soorten*

Beschermde vissen zoals grote modderkruiper worden zijn uitgesloten. Open water is in het plangebied niet aanwezig. Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor beschermde dagvlinders. Grote vos staat bekend als een zwervende soort en komt voor in de nabijheid van grote solitaire bomen welke ontbreken in het plangebied. Het zwaartepunt van de populatie ligt in het oosten van Nederland. Op basis van het ontbreken van geschikte habitattypen komen deze soort niet voor in het plangebied.

6.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals algemene (spits)muizen, egel, gewone pad en bruine kikker. Nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar

direct aan voorafgaand.

Voor overige niet-vrijgestelde Nationaal beschermde soorten is het plangebied ongeschikt.

6.4 *Invasieve exoten*

Tijdens het veldbezoek zijn geen invasieve exoten vastgesteld in het plangebied. Uitheemse duizendknopen en reuzenberenklauw zijn niet aanwezig. Wellicht is tijdens de quickscan nog geen volledig beeld van alle exoten verkregen omdat de achtertuinen niet toegankelijk waren.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 *Algemeen*

In opdracht van Woonkracht10 heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Kraaihoek Fase 1, Papendrecht. De aanleiding betreft het herontwikkeling (sloop en nieuwbouw) binnen het plangebied. Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden.

De resultaten in voorliggende quickscan zijn drie jaar geldig.

7.2 *Beschermde gebieden*

7.2.1 Wet natuurbescherming

7.2.1.1 *Natura 2000*

Significante negatieve effecten van stikstofemissie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden kunnen niet worden uitgesloten als gevolg van de aard van de werkzaamheden (sloop en nieuwbouw). Het nabij gelegen Natura2000-gebied de Biesbosch heeft stikstof gevoelige habitattypen. Passend nader onderzoek naar stikstofemissies (van de aanlegfase en gebruiksfase) – middels de Aeries Calculator – is noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming met betrekking tot gebiedsbescherming kan van toepassing zijn.

7.2.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN), Belangrijke weidevogelgebied en Strategische reservering natuur. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

7.3 *Beschermde houtopstanden*

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom. In dit geval is de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet van toepassing

7.4 *Beschermde soorten*

7.4.1 Soorten Vogelrichtlijn

7.4.1.1 *Jaarrond beschermde nesten*

De voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot schadelijke effecten op potentieel aanwezige verblijfplaatsen van de gierzwaluw. Hierdoor kan verbodsbepaling Art 3.1 lid 2 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Nader veldonderzoek is nodig. Indien gierzwaluw aanwezig is en een overtreding van een verbodsbepaling niet kan worden voorkomen, dient een ontheffing of vergunning te worden aangevraagd. De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van voorzieningen. Deze dienen aanwezig te zijn tenminste 3 maanden voor de start van het werk.

Overige Vogelrichtlijnsoorten met jaarrond beschermde nesten worden niet verwacht.

7.4.1.2 *Algemene vogels en niet jaarrond beschermde nesten*

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van vogels met niet jaarrond beschermde nesten en algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

7.4.2 Soorten Habitatrichtlijn

7.4.2.1 *Vleermuizen*

De voorgenomen ontwikkelingen leiden tot een negatief effect op potentieel aanwezige voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen

(gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis). Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Nader onderzoek is nodig. Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart. De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van tijdelijke voorzieningen. Deze dienen aanwezig te zijn tenminste 3 maanden voor de start van het werk, maar hier zijn striktere uitzonderingen op mogelijk.

Overige Habitatrichtlijnsoorten worden niet verwacht.

7.4.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde faunasoorten welke vrijgesteld zijn van een ontheffing in de provincie Zuid-Holland. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en nader onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

7.5 Invasieve exoten

Er is ook gekeken naar groeiplaatsen (voor zover waarneembaar – de achtertuinen konden vanwege de aanwezigheid van hoge schuttingen niet worden bekeken) van exoten als Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw. Er werden geen groeiplaatsen van deze soorten aangetroffen. Wellicht is tijdens de quickscan nog geen volledig beeld van alle exoten verkregen.

7.6 Samenvatting benodigd onderzoek

	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
Vleermuizen												
Huismus												
Gierzwaluw												
Natura 2000												

Tabel 8: Samenvatting benodigd nader onderzoek.

7.7 Aanbevelingen

Los van de onderzoeksresultaten, maar als duurzame inrichtingsmaatregel “inclusief bouwen voor vleermuizen en vogels, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van vleermuizen en vogels in het nieuwe ontwerp. Gebruik bijvoorbeeld inbouwkasten voor vleermuizen en broedvogels binnen het plangebied. Tevens kan worden ingespeeld op te verwachten ontwikkelingen in de omgeving van het plangebied.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

- Cardinaals J.T.B., J. Daamen, G.F.J. Smit & H. van Ziel, 2019. Woningbouw en Natura 2000. Vuistregels bij het beoordelen van stikstofdepositie. Bureau Waardenburg Rapportnr. 19-246. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Breur, T. 2016. Notitie Quicksan flora en fauna Plangebied: Kraaihoek fase 1, Papendrecht. NER20161006v01
- Veen, K. van, 2017. Aanvullend onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Kraaihoek fase 1 en 2, Papendrecht. Kenmerk: ER20171116v01, Ecoresult B.V., Dordrecht

8.2 *Internet*

Beschermde gebieden & soorten

- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- <https://www.natura2000.nl/gebieden/zuid-holland/solleveld-kapittelduinen/solleveld-kapittelduinen-doelstelling>
- <https://pzh.maps.arcgis.com/>

Kadastrale Kaarten

- <https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer/index.html>

Kennisdocumenten soorten

- <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <https://ndff-ecogrid.nl/>

Natuurwetgeving

- www.rvo.nl
- <https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/aanvraag-wet-natuurbescherming.html>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2021

- <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/downloads/category/20?download=812>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Achtertuintzijde van de woningen aan de Weteringssingel. Links op de schoorsteen een kauw. Foto: K.J. van veen | Ecoresult B.V.

Open stootvoegen in de bebouwing toegankelijk voor vleermuizen. Foto: K.J. van veen | Ecoresult B.V.

Wijkende loodslab langs een zijgevel. Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.

Woonblok met dakpannen langs de Badhuisstraat Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.